Gemeente Wassenaar

Informatiebrief aan de Raad

Zaaknummer:	Z/23/076418
Documentnummer:	Z/23/076418/365569
Datum:	Donderdag 14 september 2023
Onderwerp:	Informatiebrief Eerste wijziging van de Verordening op de heffing en invordering van afvalstoffenheffing Wassenaar 2023 n.a.v. commissievergadering 5 september
Bijlage(n):	

Geachte Raad,

Middels deze raadsinformatiebrief geeft het college nadere informatie over de Eerste wijziging van de Verordening op de heffing en invordering van afvalstoffenheffing Wassenaar 2023 oftewel de invoering van de Strippenkaart en een nadere onderbouwing in lijn met de beantwoording op een aantal gestelde vragen in de Commissie Bestuur en Middelen van 5 september jl. Hierbij wordt ten eerste ingegaan op de maatregel zelf, waarna de belangrijkste antwoorden op een aantal vragen vanuit de Commissie nader wordt onderbouwd en toegelicht.

Wat is een strippenkaart?
Een strippenkaart op de milieustraat is een systeem om de toegang tot de milieustraat te reguleren. Het is een digitale strippenkaart die wordt bijgehouden via de Avalexpas om ervoor te zorgen dat alleen geautoriseerde gebruikers toegang hebben tot de faciliteit en om de kosten van afvalverwerking te dekken. Na 12 keer bezoek van de milieustraat moet straks bij de 13^{e} keer per jaar (en daarboven) betaald worden per entree. Dit zal volgens het prijspeil van 2023 gaan om €19,00 per bezoek. Deze kosten worden op de milieustraat bij de poort afgerekend.

De strippenkaart pakt gericht en eenvoudig misbruik aan
De Commissie steunde breed de wens om misbruik van de milieustraat tegen te gaan en niet de kosten van extreem-veelgebruikers te verhalen op de overgrote meerderheid van Wassenaarders, die niet of minder dan 12 keer per jaar gebruik maakt van de milieustraat. Ook draagt de strippenkaart bij aan meer kostenbewustzijn en verdere verduurzaming, zoals de meeste partijen wensen.

Avalex heeft gemerkt dat een klein percentage inwoners buitensporig vaak naar de milieustraat gaat. In het gehele Avalex-gebied zijn 2.233 huisaansluitingen verantwoordelijk voor 1/5e van het totaal aantal bezoeken. Dit betekent dat 1% van huisaansluitingen binnen het Avalex-gebied verantwoordelijk is voor €600.000,- van de kosten. Het college vindt het onredelijk om dat over alle inwoners te verrekenen. Avalex heeft hier onderzoek naar laten doen en dit wordt bevestigd door de medewerkers van de milieustraten. Bij navraag aan de medewerkers van de milieustraten komt naar voren dat het vermoeden is dat het bij veel gevallen gaat om bedrijfsmatig afval en niet om huishoudelijk afval van inwoners. Het college geeft dan ook graag in de overweging mee aan de raads- of commissieleden om deze kennis van de mensen uit de praktijk mee te laten wegen in het besluit.

Avalex heeft eerder overwogen om brieven te versturen aan veelplegers, maar dit is vanwege de AVG geen toepasbare maatregel, aangezien dit veel vragen kan oproepen. Mede vanwege deze problematiek rondom het aanspreken en controleren van veelplegers is het idee ontstaan van het invoeren van de strippenkaart.

Gezamenlijkheid
In de Wet milieubeheer (Art. 10.22, lid1b) staat omschreven dat elke gemeente zorg draagt dat er op ten minste één daartoe ter beschikking gestelde plaats binnen de gemeente, of binnen de gemeenten waarmee wordt samengewerkt, in voldoende mate gelegenheid wordt geboden om grove huishoudelijke afvalstoffen achter te laten.

Gemeente Wassenaar heeft de inzameling van huishoudelijk afval belegd in een samenwerkingsverband met vijf andere gemeenten, de gemeenschappelijke regeling Avalex. Dat betekent dat het aan het bestuur Avalex is om ervoor te zorgen dat er voldoende gelegenheid wordt geboden om grof huishoudelijk afval te brengen in haar verzorgingsgebied.

De scope ligt hierbij dus niet op het voorzien van een milieustraat in elke gemeente, maar zorgen dat er voldoende dekking is in het hele Avalex-gebied. Dat betekent ook dat het vraagstuk van de digitale strippenkaart niet alleen de gemeente Wassenaar raakt, maar alle zes gemeenten binnen Avalex en er uniform moet worden opgetreden voor deze maatregel.

Wat is het verwachte effect van de strippenkaart voor de gemeente Wassenaar?
In 2022 waren er vanuit Wassenaar 377 huishoudens[1] die meer dan 12 keer per jaar de milieustraat bezochten. Dit komt neer op 3,12% van het totale aantal huishoudens in Wassenaar. 97% van de bezoekers zal dus niets merken van de gevolgen van de regeling. Waarbij ook nog wordt verwacht dat de regeling het effect heeft dat bewoners hun bezoeken efficiënter gaat inregelen. Huishoudens die normaliter 13-15 keer per jaar zouden komen zouden nu meer grof huishoudelijk afval per keer kunnen brengen en daarmee hun bezoeken ook onder de 12 keer per jaar houden. Op deze wijze pakt de regeling van de strippenkaart dus alleen de grootgebruikers aan. Tot slot bezoekt zo'n 1/3^{e} van de huishoudens de milieustraat minimaal 1 keer per jaar. 2/3^{e} van de huishoudens bezoekt de milieustraat helemaal niet.

Zie hieronder nog per fractie een nadere duiding en uitleg op de ingebrachte punten tijdens de Commissievergadering van 5 september.

Leden Daamen (Democratische Liberalen Wassenaar), Gankema (Lokaal Wassenaar) en Wesselingh (Hart voor Wassenaar): Mogelijkheden voor Groenafval (op de milieustraat)
Wassenaar kent meerdere mogelijkheden om groenafval aan te bieden op de milieustraat. Ten eerste heeft ieder huishouden één gft-minicontainer, waarbij de huishoudens de mogelijkheid krijgen om deze uit te breiden naar twee containers. Deze regeling kost een huishouden €50,00 per jaar. Ten tweede heeft Wassenaar een aparte takkenregeling. Takken worden in bundels tot 1 m3 gratis opgehaald aan huis. Dit is een initiatief van de gemeente Wassenaar zelf. Tot slot kan er groenafval bij de milieustraat worden gebracht.

In 2022 waren er, zoals eerder benoemd, 377 huishoudens die meer dan 12 keer per jaar op de milieustraat komen. Van de 377 is bij 32 huisaansluitingen (0,27% van het totaal aantal aansluitingen) snoeiafval de meest gebrachte fractie. Hierbij zien we dat er huisaansluitingen tussen zitten die 49 keer per jaar snoeiafval komen brengen. Er kan vanuit worden gegaan dat dit hoveniers zijn op basis van de ervaringen van de medewerkers bij de milieustraat. Hoveniers moeten hun afval via bedrijfsafval laten verwerken.

Op dit moment zijn er naar verwachting geen extra maatregelen nodig om groenafval aan te kunnen bieden in Wassenaar. Avalex zal na invoering van de maatregel een evaluatie uitvoeren.

[1] In 2022 is de milieustraat 6 weken gesloten geweest vanwege herstelwerkzaamheden. Na de werkzaamheden waren er enige problemen met de weegbrug en zijn er een aantal bezoekers zonder officiële aanmelding op de milieustraat gekomen. Hierdoor ligt het genoteerde bezoekersaantal lager dan in 2021 (552).

Op basis van de evaluatie wordt nader bekeken of er een aanvullend beleid nodig is. Op dit moment is de verwachting, op basis van bovenstaande feiten, dat dit niet nodig is.

Het lid Hibbert (GroenLinks): Betaalde stromen blijft, de strippenkaart is extra maatregel
De milieustraten hebben al betaalde stromen voor bouw- en sloopafval, dakleer, gips, geïmpregneerd hout en puin. Deze regeling komt voort uit het principe 'de vervuiler betaalt'. Het is onlogisch als iedereen in de gemeente opdraait voor de verbouwingskosten van een bepaald huishouden. Verder wordt bij verbouwingen vaak gebruik gemaakt van een aparte bouwcontainer aan huis. Als de stroom op de milieustraat gratis zou zijn zou dit tegen het beginsel van eerlijke concurrentie ingaan.

Stroom	***€ per ton***
Bouw- en sloopafval	*€ 185,00*
Dakleer	*€ 300,00*
Gips	*€ 145,00*
Geïmpregneerd hout	*€ 175,00*
Puin	*€ 30,00*

De invoering van de strippenkaart komt er naast de betaalde stromen bij als entreegeld, niet in plaats van.

Avalex en de gemeente Wassenaar willen op dit moment geen betaling invoeren voor de andere stromen aangezien dit een drempel opwerpt om naar de milieustraat te komen en eventueel bijplaatsingen (dumpingen) tot het gevolg kan hebben. Er kan in de toekomst worden gekeken naar betalen voor grof huishoudelijk afval (afval dat niet gescheiden wordt en bij elkaar in één bak belandt), om het scheiden van grondstoffen te bevorderen. Maar dit zal ook gezamenlijk met alle Avalex gemeenten ingevoerd moeten worden, aangezien het een regionale regeling is. De strippenkaart draagt bij aan extra kostenbewustzijn, verdere verduurzaming, het is goed uitvoerbaar en dus alleen aanvullend op de vijf stromen waarvoor al betaald wordt. Het college deelt de mening van GroenLinks dat deze maatregel bijdraagt aan verdere verduurzaming.

Het lid Mulder (VVD): Betalen voor halen vs. gratis ophalen
Op dit moment hanteert Wassenaar net als Pijnacker-Nootdorp en Rijswijk het principe 'betalen voor halen'. Wat betekent dat er een tarief moet worden betaald als er grofvuilstromen worden opgehaald aan huis. In Wassenaar is dat in 2023 €20,96 voor 1m3.

Voor afvalstromen zoals vlakglas, steen, puin, autobanden (enkel zonder velg), geïmpregneerd hout (zoals schuttingen en bielzen), bitumen, dakafval, eterniet, graszoden, asbest en chemisch afval kan de inwoner geen grofvuilafspraak maken. Deze soorten afval brengen zij naar de milieustraat. Het zijn in sommige gevallen vervuilende afvalsoorten waarvoor een brengtarief geldt. Soms zijn het ook stoffen waarvoor speciale maatregelen nodig zijn bij het inzamelen, bijvoorbeeld voor asbest en chemisch afval.

Op dit moment heeft Avalex als advies voorgelegd aan Delft, Midden-Delfland en Leidschendam-Voorburg om het principe 'betalen voor halen' in te voeren. De combinatie van beide maatregelen (strippenkaart en betalen voor halen) leidt tot het reduceren van de kosten en het verhogen van de scheidingsdoelstellingen.

Tijdens de commissievergadering werd door het lid Mulder gevraagd of de inwoners die niet op de milieustraat komen (2/3e van de huishoudens) twee keer gratis hun grofvuil mochten aanbieden aan huis. Dit gaat tegen het principe van 'betalen voor halen' in, zal kosten met zich meedragen en zal het scheidingspercentage van Wassenaar negatief beïnvloeden. Daarnaast kost het Avalex en de gemeente Wassenaar veel administratieve uren. Er zal moeten worden bijgehouden of een huishouden niet meer dan 12 keer is geweest het afgelopen jaar waarna actief moet worden gecommuniceerd dat deze bewoners een uitzonderingspositie ontvangen. Indien een meerderheid van de Raad dit wenst, zal de portefeuillehouder het idee inbrengen bij Avalex. Deze keuze staat daarbij los van het akkoord op de invoering van de strippenkaart.

Het lidDaamen (Democratische Liberalen Wassenaar): Ruimte voor Zwerfafvalrapers in Wassenaar
Personen die zwerfafval opruimen in de gemeente kunnen hun zakken in elke ondergrondse / bovengrondse verzamelcontainer aanbieden of bij het restafval bij hen thuis. De Bermbrigade is een actieve groep zwerfafvalrapers en heeft een pas waarmee elke ondergrondse verzamelcontainer kan worden geopend. Omdat het met name om fijn huishoudelijk afval gaat is toegang tot de milieustraat niet nodig. Kortom, de invoering van de strippenkaart vormt daarbij geen belemmering voor het rapen van zwerfafval voor vrijwilligers.

Tot slot; nadere herziening van de Afvalstoffenverordening in 2024
Naast de bovengenoemde beantwoording is het belangrijk om aan te geven dat de huidige afvalstoffenverordening dateert uit 2010. Deze wordt herzien. De afvalwereld is veranderd en ook zal er rekening gehouden moeten worden met de Omgevingswet. Deze aanpassing van de Afvalstoffenverordening zal begin 2024 aan u worden voorgelegd**.**

Met vriendelijke groet,

het college van burgemeester en wethouders,

drs. K.D. Handstede
gemeentesecretaris

drs. L.A. de Lange,
burgemeester

Deze brief is digitaal vastgesteld. Hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.